

PATVIRTINTA
Vytauto Didžiojo universiteto
Senato 2017 m. rugsėjo 27 d.
nutarimu Nr. 6-17
Vytauto Didžiojo universiteto
Senato 2024 m. balandžio 10
d.
Nutarimo Nr. SEN-N-25 redakcija

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vytauto Didžiojo universiteto (toliau – Universitetas) neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Švietimo įstatymu, Lisabonos konvencija ir kitais tarptautiniais, nacionaliniais ir vidaus teisės aktais.

2. Pagrindinės sąvokos, vartojamos šiame Apraše:

Kompetencijos – gebėjimai atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų ir asmeninių savybių visuma.

Kompetencijų aplankas (*portfolio*) – tai tikslingai sudarytas, savianalize pagrįstas kandidato pateikiamos įgytos patirties ir kitų neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įrodymų rinkinys.

Kompetencijų vertinimas – procesas, kurio metu nustatoma, kokias žinias, įgūdžius, gebėjimus ir vertybines nuostatas asmuo įgijo neformaliuoju ar savaiminiu būdu.

Kompetencijų pripažinimas – asmens kompetencijų, įgytų neformaliuoju ir savaiminiu būdu, oficialus įvertinimas ir patvirtinimas dokumentu.

Neformalusis mokymasis – sistemingas mokymosi procesas, kai mokomasi savarankiškai arba profesinėje veikloje įgyjant ar tobulinant kompetencijas.

Savaiminis mokymasis – natūraliai vykstantis mokymosi procesas laisvalaikio, visuomeninės ar kitos veiklos metu.

Vertinimo metodai – vertinant taikomi įvairūs metodai, kurie leidžia įvertinti asmens kompetencijas (pavyzdžiui: kompetencijų aplanko, interviu, egzamino, atvejo tyrimo, praktinių užduočių, testavimo, vertinamojo pokalbio ir kt.).

II. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO DALYVIAI

3. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje dalyvauja:

Kandidatas – asmuo, pageidaujantis, kad būtų įvertintos ir pripažintos jo neformaliuoju, savaiminiu būdu įgytos kompetencijos. Kandidatu gali būti asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą.

Kompetencijų vertinimo organizatorius – Universiteto padalinys, organizuojantis neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą, atsakingas už vertinimo administravimą ir organizavimą, kviečia vertintojus (ekspertus) iš Universiteto ar iš išorės.

Konsultantas (administratorius) – asmuo, atsakingas už neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo administravimą: suteikia informaciją kandidatui, priima prašymus ir kandidato pateikiamus dokumentus, rengia įskaitymų ir pripažinimo dokumentus, išnagrinėja kandidato prašymą; nustato kandidato pateiktų dokumentų tinkamumą vertinimo procedūrai, konsultuoja dėl kompetencijų aplanko rengimo ir suteikia kitą pagalbą kandidatui.

Ekspertas (dėstytojas) (kompetencijų vertintojas) – aukštos kompetencijos specialistas, vertinantis kandidato pasiekimus ir nustatantis jo kompetencijas. Ekspertais gali būti atitinkamos studijų krypties studijų dalyko, modulio dėstytojai, ekspertai. Pagal poreikį gali būti sudaryta atskira vertinimo komisija.

III. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMO ETAPAI IR EIGA

4. Informavimas ir konsultavimas

4.1. Kandidatas, siekiantis neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo, turi užpildyti skaitmeninę registracijos formą VDU Mokymosi akademijos platformoje.

4.2. Konsultantas, įvertinęs kandidato pateiktus registracijos duomenis, per 3–5 darbo dienas susisiekiama su kandidatu ir suderina konsultacijos laiką dėl tolesnės procedūros eigos.

4.3. Konsultantas supažindina kandidatą su vertinimo principais, sąlygomis, vertinimo procedūra, galimais vertinimo rezultatais ir teikia informaciją kitais jį dominančiais klausimais, susijusiais su kompetencijų vertinimo bei pripažinimo procedūra.

4.4. Kandidatas, siekiantis neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo ir pripažinimo, pateikia prašymą. Kartu su prašymu kandidatas pateikia šiuos dokumentus: gyvenimo aprašymą; išsilavinimą patvirtinančius dokumentus ir (ar) kitus dokumentus, padedančius kuo tiksliau identifikuoti siekiamų pripažinti kompetencijų pobūdį ir apimtį.

4.5. Gavus kandidato prašymą dalyvauti kompetencijų pripažinimo procese, tarp kandidato ir Universiteto pasirašoma Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo sutartis.

4.6. Kandidatas po sutarties pasirašymo pradeda rengti kompetencijų aplanką pagal pateiktą formą.

5. Konsultavimas ir pasirengimas vertinimui

5.1. Kandidatui gali būti skiriama iki 4 akademiinių valandų konsultanto bei eksperto (vertintojo) konsultacijų. Teikiamų konsultacijų forma (el. būdu, telefonu, gyvai) ir grafikas derinamas individualiai tarp konsultanto ar eksperto ir kandidato. Konsultacijos yra registruojamos elektroninėje sistemoje.

5.2. Konsultantas konsultuoja: kaip parengti neformaliai įgytų kompetencijų aplanką, kaip pasirengti vertinamajam pokalbiui ar kitais klausimais.

5.3. Kandidatas per 30 dienų turi parengti kompetencijų aplanką. Dėl svarbių priežasčių terminas gali būti pratęsimas dar iki 20 dienų. Laiku nepateikus kompetencijų aplanko, sutartis nutraukiama viensaliaiškai ir sumokėta įmoka negražinama.

5.4. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įrodymai turi būti pateikti pagal nustatytą kompetencijų aplanko formą, pateikti išsamiai aprašyti, aplankas sutvarkytas pagal raštvedybos

reikalavimus.

5.5. Kandidatas gali teikti pripažinti kompetencijas, įgytas: darbinėje veikloje, neapmokamame ar savanoriškame darbe, stažuotų, kursų, seminarų, projektų metu, mokantis savarankiškai, laisvalaikio metu ar mokantis kitomis kandidatui priimtinomis formomis.

5.6. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įrodymais gali būti: parengtų dokumentų kopijos (ataskaitos, parengtos atmintinės ir kt. filmuota medžiaga ar nuotraukos (darbų, renginių ir kt.)), klientų, vartotojų atsiliepimai apie kandidato veiklą, darbdavio vertinimai bei rekomendacijos, padėkos, apdovanojimo raštai; dalyvavimą profesiniuose konkursuose patvirtinantys dokumentai ir kiti dokumentai.

5.7. Konsultantas įvertina kompetencijų aplanko atitikimą formaliems reikalavimams (pastebėjęs trūkumus leidžia kandidatui taisyti kompetencijų aplanką) ir perduoda vertinimui.

5.8. Kandidatas vertinimo procesą gali stebėti elektroninėje sistemoje. Susipažinti su vertinimo rezultatais, prireikus pateikti komentarus ir papildomą medžiagą.

6. Vertinimas ir įvertinimas

6.1. Už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir įvertinimą atsakingas ekspertas (vertintojas) arba vertinimo komisija.

6.2. Ekspertas (vertintojas) arba vertinimo komisija per ne ilgiau kaip 2 savaites nuo kandidato kompetencijų aplanko gavimo dienos išanalizuoja jo turinį, atlieka įrodymų patikrą, parenka tokius vertinimo metodus, kuriais geriausiai galima būtų identifikuoti kandidato kompetencijas ir nustatyti jų lygį, numatytais metodais tikrina kandidato kompetencijas.

6.3. Ekspertas (vertintojas) arba vertinimo komisija įvertina kandidato įgytas kompetencijas ir jų atitiktį dalyko, modulio (studijų programos, jos dalies) rezultatams, jei siekiama pripažinti kompetencijas kaip studijų dalyko rezultatus.

6.4. Ekspertas (vertintojas) formalų vertinimo patvirtinimą dėl kandidato neformalio ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo fiksuoja *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo formoje*.

6.5. Sprendimas dėl kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo gali būti: **teigiamas**, kai asmens įgytos kompetencijos yra pripažįstamos visa apimtimi, **iš dalies teigiamas**, kai pripažįstama tik dalis asmens pateiktų vertinti kompetencijų, arba **neigiamas**, kai asmens įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos.

6.6. Priėmus **teigiamą** sprendimą, kandidato įgytas kompetencijas vertinęs ekspertas arba komisija tai fiksuoja *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo formoje*.

6.7. Priėmus **iš dalies teigiamą** sprendimą, ekspertas arba komisija nusprendžia, kokią studijų dalyko dalį bei kompetencijas galima įskaityti, ir tai nurodo *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo formoje* arba kandidatui suteikiama galimybė per eksperto nustatytą laiką pateikti papildomus kompetencijų įrodymus, kad jo kompetencijos būtų vertinamos papildomais metodais.

6.8. Priėmus **neigiamą** sprendimą, kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos.

6.9. Kandidatas apie vertinimo rezultatus informuojamas per 3 darbo dienas nuo sprendimo patvirtinimo.

6.10. Pripažinus kompetencijas ar dalį jų, išduodamas kompetencijas liudijantis pažymėjimas, kuris pateikiamas elektroniniu būdu VDU Mokymosi akademijos platformoje. Kandidatui pageidaujant gali būti išduota pažymėjimo popierinė versija.

6.11. Jei pripažintos kompetencijos siejamos su studijų dalykų rezultatais ir įvertinamos pažymiu, kandidatui pageidaujant, gali būti išduota akademinė pažyma.

6.12. Kandidatui, studijuojančiam arba siekiančiam studijuoti Universitete ir įgyti aukštojo mokslo

kvalifikaciją, gali būti įskaitomi tam tikri studijų dalykai, moduliai (studijų programa ar jos dalis).

6.13. Studijų kreditų apimtis, suteikta už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytas kompetencijas, gali būti ne didesnė kaip 75 proc. ketinamos studijuoti studijų programos apimties.

6.14. Baigiamasis darbas nėra įskaitomas.

IV. MOKĖJIMO UŽ NEFORMALIOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMĄ IR PRIPAŽINIMĄ SĄLYGOS

7. Kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūra yra mokama. Paslaugos įkainį nustato ir tvirtina Vytauto Didžiojo universiteto rektorius.

8. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros kainą sudaro įmoka už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo nagrinėjimą, konsultavimą, vertinimo procedūros vykdymą ir dokumentų parengimą. Ji priklauso nuo įvertintų kompetencijų ir studijų rezultatų atitikties apimties, už vieną studijų kreditą taikant įmoką, išreiškiamą BSI dydžiu.

9. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą finansuoja pats kandidatas, taip pat gali finansuoti juridiniai ar fiziniai asmenys.

10. Universiteto studentams, studijuojantiems pagal pirmosios, antrosios, vientisųjų arba profesinių studijų programas, ši paslauga yra nemokama.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Jei asmuo nesutinka su sprendimu dėl neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo, jis turi teisę per 10 darbo dienų nuo kandidato informavimo apie sprendimą dienos pateikti apeliaciją Vytauto Didžiojo universiteto rektoriui.

12. Kandidatų apeliacijos nagrinėjamos remiantis Vytauto Didžiojo universiteto apeliacijų teikimo nuostatais.

13. Tam tikrose studijų kryptyse (studijų programose) gali būti nustatyti ir taikomi neformalioju bei savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros apribojimai arba parengti specialūs kompetencijų vertinimo kriterijų aprašai, kurie tvirtinami rektoriaus įsakymu.